

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 221/2026-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Vladimírom Fraňom, LL.M., Haškova 18, Nové Mesto nad Váhom, proti rozsudku Okresného súdu Trenčín sp. zn. 17C/59/2022 zo 7. septembra 2023, rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 6Co/93/2023-150 z 23. októbra 2024 a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/63/2025 z 18. decembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 13. februára 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) napadnutým uznesením najvyššieho súdu o odmietnutí jeho dovolania v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom krajského súdu a rozsudkom okresného súdu označenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Súčasne sa domáha priznania náhrady trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol žalovaným v konaní o vydanie dedičstva vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 17C/59/2022 na základe žaloby [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobcovia“). Okresný súd napadnutým rozsudkom uložil sťažovateľovi povinnosť vydať každému zo žalobcov

spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/6 k celku k sporným nehnuteľnostiam, ktoré sťažovateľ nadobudol na základe uznesenia okresného súdu sp. zn. 12D/544/2022 z 27. septembra 2022 ako jediný dedič po poručiteľke [REDAKOVANÉ] (sestre sťažovateľa, tete žalobcov). Konajúca notárka nepovažovala za dedičov poručiteľky žalobcov, ktorí sú deťmi (ďalšieho) brata poručiteľky [REDAKOVANÉ], ktorý zomrel pred poručiteľkou [REDAKOVANÉ]. V dedičskom konaní po ňom vedenom pod sp. zn. 12D/307/2017 žalobcovia dedičstvo odmietli. Podľa okresného súdu dedičské rozhodnutie neobsahuje odôvodnenie, prečo žalobcovia ako netere a synovec poručiteľky nededili ako dedičia v tretej dedičskej skupine po poručiteľke. Skutočnosť, že odmietli dedičstvo po svojom otcovi, nemá právny význam na ich postavenie dedičov v tretej dedičskej skupine podľa § 475 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). V prípade dedičstva po poručiteľke nejde podľa názoru okresného súdu o novoobjavený majetok zomrelého otca žalobcov, keďže v čase jeho smrti ho zrejme nemohol vlastniť. Gramatickým i teleologickým vkladom citovaného ustanovenia okresný súd dospel k záveru, že dedičom po poručiteľke v tretej dedičskej skupine sú deti jej súrodenca, nie dedičia tohto súrodenca. Priznal žalobcom náhradu trov konania v plnom rozsahu, keďže sťažovateľ nepristúpil na mimosúdnu dohodu a žalobcovia boli odkázaní na podanie žaloby.

3. Na základe odvolania sťažovateľa krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu a doplnil, že odmietnutie dedičstva po otcovi nemá vplyv na ustálenie okruhu zákonných dedičov po poručiteľke, ktorá zomrela neskôr, resp. že novoobjavený majetok sa posudzuje ku dňu smrti poručiteľa. K namietanému formulačnému spresneniu znenia petitu krajský súd uviedol, že nemalo vplyv na podstatu uplatňovaného nároku, keďže nebolo sporné, že žalobcovia sa domáhali vydania dedičstva a opačný postup by predstavoval prehnaný formalizmus. Stotožnil sa s názorom okresného súdu, že sťažovateľom navrhovaný výsluch notárky k dôvodom jej rozhodnutia by bol nehospodárny a nemal by vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia, keďže od nej nemožno zisťovať právny názor, ktorý má prijať samotný súd. Reagoval aj na námietku potreby aplikácie § 257 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) vo vzťahu k trovám konania.

4. Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľ podal dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. f) CSP. Namietal nedostatočné vyhodnotenie vykonaných dôkazov (rozhodnutia o dedičstve po otcovi žalobcov), nedostatočné vyporiadanie sa s jeho námietkami, nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku, postup okresného súdu spočívajúci v úprave petitu a nevykonanie navrhovaného dôkazu (výsluch notárky). Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie ako neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c) CSP. Podľa jeho názoru okresný súd riadne odôvodnil nevykonanie navrhovaných dôkazov ich nadbytočnosťou a nehospodárnosťou a spochybnená hodnotiacia úvaha týkajúca sa dedičského rozhodnutia po otcovi žalobcov zodpovedá zásadám formálnej logiky a jej výsledok zodpovedá tomu, čo malo byť zistené (či žalobcov možno považovať za dedičov v tretej dedičskej skupine po poručiteľke) (body 17 a 19 napadnutého uznesenia). Vo vzťahu k úprave petitu najvyšší súd odkázal na judikát č. 14 publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 1/2021, v zmysle ktorého je súd viazaný obsahom žalobného petitu, nie jeho formuláciou (body 30 a 30.1. napadnutého uznesenia). Napokon konštatoval splnenie zákonom vyžadovaných náležitostí odôvodnenia

rozsudku krajského súdu (v spojení s rozsudkom okresného súdu) (najmä bod 34 napadnutého uznesenia).

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti zdôrazňuje, že k porušeniu jeho označených práv dochádzalo v priebehu celého konania pred súdmi všetkých inštancií. Po rekapitulácii argumentácie prezentovanej už v konaní pred všeobecnými súdmi formuluje presvedčenie o porušení princípu právnej istoty a predvídateľnosti rozhodovania, ktorá mala byť založená rozhodnutím notárky v konaní o dedičstve po poručiťke o tom, že sťažovateľ je jediným oprávneným dedičom z dôvodu, že žalobcovia odmietli dedičstvo po svojom otcovi, a toto odmietnutie je trvalé, neodvolateľné a trvá počas celého života žalobcov a vzťahuje sa aj na novoobjavený majetok (s uvedeným spája opakujúci sa argument o nesprávnom vyhodnotení dôkazu). Podľa sťažovateľa sa súdy s touto jeho argumentáciou nevyporiadali dostatočne. Opakuje námietku nevykonania dôkazu (výsluchu notárky) a úpravy petitu okresným súdom. Zároveň namieta, že súdy neodôvodnili odklon od právnej praxe a judikatúry (bez bližšej špecifikácie) týkajúcej sa námietky odmietnutia dedičstva. Akcentuje nedostatočné odôvodnenie rozhodnutí konajúcich súdov.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Sťažovateľ sa podanou ústavnou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojich práv na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie napadnutým uznesením, ktorým najvyšší súd odmietol jeho dovolanie v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom krajského súdu a rozsudkom okresného súdu o povinnosti sťažovateľa vydať žalobcom konkretizované spoluvlastnícke podiely k sporným nehnuteľnostiam.

7. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania [§ 39 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti síce výslovne označuje ako pasívne procesne legitimovaný najvyšší súd, no vzhľadom na to, že navrhuje vysloviť porušenie svojich označených práv uznesením najvyššieho súdu v spojení s rozsudkami krajského súdu a okresného súdu a najmä z dôvodu, že navrhuje zrušiť všetky napadnuté rozhodnutia a vec vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie okresnému súdu, ústavný súd považuje za potrebné vyjadriť sa v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti ku všetkým označeným rozhodnutiam všeobecných súdov.

III.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom okresného súdu a napadnutým rozsudkom krajského súdu:

9. Vo vzťahu k rozsudku okresného súdu bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok, ktorý sťažovateľ využil a krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu, ktorým mu bola uložená povinnosť vydať žalobcom spoluvlastnícke podiely k nehnuteľnostiam. Z uvedeného dôvodu preskúmaniu rozsudku okresného súdu bráni princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorého obsahom je pravidlo, že sťažovateľ má právo domáhať sa ochrany základného práva pred ústavným súdom iba v prípade, ak mu túto ochranu nemôže poskytnúť iný súd.

10. Aj keď najvyšší súd dovolanie sťažovateľa odmietol, ústavný súd konštatuje, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok predstavovalo preňho dostupný prostriedok ochrany jeho práv v dôsledku vydania napadnutého rozsudku krajského súdu. O ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa v súvislosti s napadnutým rozsudkom krajského súdu tak bol príslušný rozhodovať najvyšší súd. Sťažovateľ ani netvrdí, že niektorú zo svojich námietok nemohol uplatniť v dovolacom konaní.

11. Vzhľadom na to, že je úlohou nielen ústavného súdu, ale aj všeobecných súdov poskytovať ochranu základným právam, ústavný súd v duchu zásady sebaobmedzenia s ohľadom na princíp subsidiarity odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti z už uvedených dôvodov ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

12. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavná sťažnosť v tejto časti nespĺňa zákonom ustanovené náležitosti.

13. V ústavnej sťažnosti chýba argumentácia, z ktorej by sa dalo vyvodiť, ako konkrétne napadnuté uznesenie najvyššieho súdu porušuje označené práva sťažovateľa podľa ústavy a dohovoru. Z obsahu ústavnej sťažnosti možno ustáliť, že sťažovateľ sa nestotožňuje so závermi všeobecných súdov vo všeobecnosti a namieta nedostatočné odôvodnenie ich rozhodnutí. V ústavnej sťažnosti však absentuje akákoľvek argumentácia týkajúca sa práve napadnutého uznesenia najvyššieho súdu. Sťažovateľ nijako nespochybňuje spôsob, akým sa najvyšší súd vysporiadal s uplatnenými dovolacími námietkami, resp. neatakuje ústavnú udržateľnosť posúdenia neprípustnosti dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP.

14. Ústavný súd zdôrazňuje, že sťažovateľ je v konaní pred ústavným súdom zastúpený advokátom. Ústavný súd nemôže nahrádzať úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby tieto boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.

Aj v súvislosti s tým naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo.

15. Odôvodnenie návrhu je pritom podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde zákonom ustanovenou podmienkou konania pred ústavným súdom. V tejto súvislosti ústavný súd už opakovane konštatoval, že zo vzájomnej väzby medzi relevantnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde (§ 43 ods. 1 a § 123 ods. 1) vyplýva, že sťažovateľ musí označiť základné práva a slobody, ktorých vyslovenia porušenia sa domáha, nielen označením príslušných článkov ústavy, ale musí ich konkretizovať aj skutkovo, t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy (I. ÚS 469/2023).

16. Ani pri uprednostňovaní materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti nie je na ústavnom súde, aby vyhľadával za navrhovateľa konkrétne dôvody namietanej neústavnosti, ktoré podľa § 43 ods. 1 majú tvoriť obsah návrhu a určovať rozsah ústavného prieskumu ústavným súdom, ktorý je podľa § 45 rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania viazaný (porov. *Macejková, I., Bárány, E., Baricová, J., Fiačan, I., Holländer, P., Svák, J. a kolektív. Zákon o Ústavnom súde Slovenskej republiky. Komentár. 1. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2020. s. 248.*).

17. Podľa názoru ústavného súdu za danej situácie neprichádzala do úvahy ani výzva na odstránenie týchto nedostatkov návrhu podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde vzhľadom na ich kľúčovú povahu. Označené ustanovenie zákona totiž slúži na odstraňovanie najmä formálnych nedostatkov návrhu, nie však jeho samotnej podstaty (m. m. I. ÚS 155/2019).

18. Ústavný súd tak sumarizuje, že ústavná sťažnosť v tejto časti *prima facie* nemá náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde, a to relevantné odôvodnenie ako východiskový rámec ústavnej sťažnosti obsahovo korešpondujúci s návrhom na rozhodnutie vo veci samej, čo nevyhnutne zakladá dôvod na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

19. Z dosiaľ uvedeného je zrejmé, že vzhľadom na rešpektovanie princípu subsidiarity ústavného súdu a vzhľadom na obsahový nedostatok ústavnej sťažnosti nebolo možné uskutočniť meritórny či kvázimeritórny ústavný prieskum v tejto konkrétnej veci. Inými slovami, ústavný súd odmietol návrh sťažovateľa z procesných dôvodov, a preto nemôže rozhodnúť o jeho obsahu, no aj napriek tomu z pozície ľudsko-právneho súdneho orgánu a v záujme materiálnej ochrany práv sťažovateľa po oboznámení sa so všetkými napadnutými rozhodnutiami konštatuje, že napriek záveru o odmietnutí dovolania najvyšší súd venoval pozornosť dovolacím námietkam sťažovateľa v zmysle § 420 písm. f) CSP (opakujúcim sa aj v ústavnej sťažnosti) o následkoch odmietnutia dedičstva po poručiteľovi, o nevykonaní navrhovaného dôkazu a o úprave petitu okresným súdom a ako už ústavný súd naznačil v bode 4 tohto uznesenia, v odôvodnení napadnutého uznesenia na ne v dostatočnom rozsahu reagoval. Jeho odôvodnenie tak vo všeobecnosti (keďže sťažovateľ v ústavnej sťažnosti konkrétne námietky proti jednotlivým reakciám najvyššieho súdu neuvádza) nemožno považovať za nedostatočné či dokonca ústavne neudržateľné.

20. Ústavný súd nad rámec uvedeného dopĺňa, že presvedčeniu sťažovateľa o založení právnej istoty dedičským rozhodnutím (v dedičskom konaní po poručiťelke) nezodpovedá ustanovenie § 485 ods. 1 OZ [v spojení s § 137 písm. a) CSP], ktoré ráta s možnosťou podať žalobu na vydanie dedičstva oprávneným dedičom (osobou, ktorá je nositeľom subjektívneho dedičského práva z niektorého z dedičských titulov), ktorému v dedičskom konaní z rôznych dôvodov nebolo toto právo priznané celkom alebo sčasti. Sťažovateľovi bolo zároveň v dostatočnom rozsahu konajúcimi súdny ozrejmené, prečo je potrebné rozlišovať medzi dodatočným prejednaním novoobjaveného majetku poručiťel'a (v zmysle § 211 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku) (keďže ide o majetok, ktorý mal v čase smrti) a prejednaním dedičstva po odlišnej poručiťelke, zomrelej až po poručiťel'ovi. Rovnako z odôvodnenia napadnutých rozhodnutí vyplýva, akým spôsobom súdy vyložili § 475 ods. 2 OZ. Sťažovateľom opakovane prezentované právne názory v konečnom dôsledku možno vnímať ako stotožňovanie dedičstva po poručiťel'ovi s dedičstvom po odlišnej poručiťelke. S uvedeným nemožno súhlasiť, keďže predmetom (každého) dedenia je majetok (dedičstvo – pozostalosť) konkrétneho poručiťel'a.

21. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v jej petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. apríla 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu